

Stockholm, 8 december 2023

REMISSYTTRANDE: PROMEMORIAN HÖJD SPELSKATT

Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) lämnar, tillsammans med nedanstående organisationer i svensk hästnäring, följande remissyttrande på Finansdepartementets förslag i promemoria Höjd Spelskatt (dnr Fi2023/02665).

HNS har samordnat detta remissyttrande från följande hästorganisationer; Svensk Travsport (ST), Svenska Ridsportförbundet (SvRF), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Svensk Galopp (SG), Svenska Hästavelsförbundet (SH), Svenska Islandshästförbundet (SIF), Brukshästorganisationernas Samarbetskommitté (BRUNTE), Swedish Warmblood (SWB), Hästnäringens Yrkesnämnd (HYN), Ridskolornas Riksorganisation (RRO), Stiftelsen Hästforskning (SHF) samt hästnäringens riksanslagningar, Flyinge, Ridskolan Strömsholm och Wången.

I yttrandet är gemensamma ställningstaganden, förhållningssätt eller synpunkter från ovan organisationer i svensk hästnäring beskrivna som "hästnäringens" eller samlade under begreppet "vi".

I detta yttrande kommer vi beskriva konsekvenser för hästnäringen vid den föreslagna skattehöjningen. Gällande alternativa förslag/tillvägagångssätt hänvisar vi till yttrande på promemorian från AB Trav- och Galopp (ATG).

Sammanfattande synpunkter

Den föreslagna höjningen av spelskatt kommer innebära negativa konsekvenser för hästnäringen. Promemorians konsekvensutredning saknar, enligt vår bedömning, beskrivning och analys av de breda effekterna för svensk hästnäring vid den föreslagna höjningen av spelskatten. ATG är ett spelbolag med licens likt andra, men står för en unik modell som via återbetalning till hästnäringen bidrar stort till en viktig näring och därmed till välmående i många företag och verksamheter andra än spelbolaget.

Promemorians konsekvensanalys beskriver: *Någon alternativ lösning har således inte identifierats.* Här önskar vi hänvisa till ATG:s remissyttrande med förslag om alternativ lösning, vilket skulle lindra konsekvenserna för hästnäringen av en höjd spelskatt.

Vidare i promemorian beskrivs om effekter för enskilda: *För enskilda spelare bedöms den föreslagna skattehöjningen leda till ett högre pris på spel [...].* Här saknas en beskrivning av möjliga effekter hos enskilda företag och verksamheter i hästnäringen.

Promemorians beskrivning av *Övriga effekter* konstaterar att förslaget skulle leda till minskade överskott som kan återföras till trav- och galoppporten, konsekvenserna av en minskad återbetalning är ej beskrivna. Dessutom beskrivs att förslaget inte nämnvärt bedöms påverka sysselsättningen, vilket vi anser är en felaktig bedömning.

Om svensk hästnäring

Hästnäringen i Sverige är idag betydelsefull på flera olika sätt. Vi har ca 355 000 hästar, utspridda över hela landet. Runt varje enskild häst finns intresserade människor, företag och verksamheter som skapar efterfrågan samt erbjuder varor och tjänster. Landets hästar genererar en direkt samhällsekonomisk omsättning om ca 32 miljarder per år, vilket innebär att branschen utgör nära 0.5% av Sveriges BNP. Runt hästarna finns en betydande näringsverksamhet och arbetsmarknad. Hästnäringens arbetsmarknad omfattar ca 18 500 helårssysselsättningar, antal människor som på olika sätt arbetar i branschen är minst dubbelt så många.

Hästföretagarna (producenterna) är mycket viktiga och värdefulla för branschens fortlevnad och möjlighet till utveckling. Hästföretagen producerar eller erbjuder de varor och tjänster som krävs för hästarnas grundläggande behov (stallplats, foder, strö, hovvård, gödselhantering osv.) samt specialiserade varor och tjänster för olika delar av branschen, t.ex. utrustning och material samt varianter av träning, utbildning och friskvård av häst och/eller människa. Särskilt företagen inom trav- och galoppsporten är en stor och viktig grupp, som finns över hela landet. Likväl som ridsportens verksamheter med 900 föreningar, 450 ridskolor och 150 000 medlemmar. Tillsammans erbjuder sporterna även stora publika evenemangsarenor, till exempel Elitloppet och STL Sommartrav (travsport) samt Sweden International Horse Show och Göteborg Horse Show (ridsport). Samlat är hästsporterna unika via att förena över generationsgränser och kön, alla tävlar och deltar på lika villkor.

Hästar hålls i stor utsträckning i anslutning till landsbygd och jordbruksmark nära tätorter. Möjlighet att driva hästverksamhet inspirerar till utflyttning från städer och är ett direkt bidrag till en levande landsbygd. Hästen är även en naturlig del av kretsloppet och bidrar till att bevara odlingslandskapets biologiska mångfald när marker betas samt brukas och slås för att ge hästfoder. Genom grovfoderkonsumtion vintertid och bete sommartid är hästarna självklara i bevarandet av öppna landskap och omvandlingen av gräs till varor och tjänster är en förutsättning för att vi ska kunna bo, leva och bedriva verksamhet i hela landet.

Hästar innebär en aktiv fritid för väldigt många människor och är en källa till upplevelser och avkoppling som bidrar till folkhälsan genom ökad livskvalitet samt psykiskt och fysiskt välbefinnande. Hästen är även en konkret resurs för människors hälsa inom Hästunderstödda Insatser (HUI). Ridsport är den andra största ungdomsidrotten och särskilt viktig för tjejer som utgör 93% av utövarna. Även inom trav- och galoppsport samt avel pågår dagligen värdefulla aktiviteter för barn och unga, till exempel på landets 32 travskolor. Därutöver sker en rad andra hållbara samhällsnära tjänster med hästen som hjälpmedel; sophämtning, grönyteskötsel, skonsam gallring och avverkning av skog, naturupplevelser och turism, för att nämna några.

Spel på hästar - den ekonomiska motorn

Spel på hästar sker i princip uteslutande på trav- och galoppsport, även om spel även erbjuds i mindre utsträckning inom ridsporten (hoppning). Omsättning från spelet på hästar är en viktig motor för hästnäringen. Såväl genom att trygga en långsiktig utveckling av trav- och galoppsporterna men även genom att överskott på olika sätt går tillbaka till hästnäringen. Spelbolaget AB Trav och Galopp (ATG) ägs av Svensk Travsport och Svensk Galopp. ATG står för 90 procent av intäkterna till dessa sport- och företagsverksamheter. Totalt bidrar ATG med drygt 2 miljarder kronor till hästnäringen per år.

Hästnäringens utveckling till dagens bransch av betydelse i det svenska samhället har skett med utgångspunkt via ATG-systemet (sedan 1974) och trav- och galoppsporten som ekonomiska motorer. Bidragande i det breda folkliga hästintresset har även utvecklandet av den svenska ridskolemodellen varit, som tog fart under 1970-talet. Via ATG-systemet har Sverige haft en stabil utbildnings- och utvecklingsmodell via verksamheten på HNS, som sedan bildandet i början av 1990-talet finansierats

i sin helhet via ett avtal mellan regeringen samt Svensk Travsport och Svensk Galopp. Överskott från ATG förmedlas via ST och SG, vilka idag finansierar Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) med 55 miljoner kronor per år. HNS samlade verksamhet rymmer utbildnings (bl.a. universitetsutbildningen Hippologprogrammet) samt satsningar på hästvelfärd, barn- och ungdomsverksamhet, ledarskapsutbildningar, avel- och uppfödning, folkhälsa, utvecklingsprojekt samt verksamheterna på Hästnäringens Riksanläggningar (Flyinge, Ridskolan Strömsholm och Wången) och anslag till Stiftelsen Hästforskning. Kunskap föder framgång. Den unika svenska modellen, med överskott från trav- och galoppsporten har i 30 år säkrat ett stabilt utbildningssystem via HNS och riksanläggningarna samt bidragit till världsledande forskning.

Promemorians förslag om höjd spelskatt skulle minska ATG:s utdelning till hästnäringen med över 200 miljoner kronor per år. Detta får direkta konsekvenser i prispengar och uppfödarpremier till trav- och galoppsportens verksamheter, sämre ekonomi och därmed neddragningar på olika sätt. Detta kan i sin tur leda till färre hästverksamheter, minskad sysselsättning, effekter på svensk avel och uppfödning i form av lägre betäckningssiffror och färre födda föl. Sammanfattningsvis breda konsekvenser i verksamheter i huvudsak baserade på den svenska landsbygden.

Nuläge för svensk hästnäring

Svensk hästnäring med dess breda palett av människor, verksamheter, företag, upplevelser, och värdefulla fritidsaktiviteter, befinner sig i en orolig tid. Som för andra branscher har de senaste åren varit utmanande ur flera olika perspektiv.

De senaste årens varierande väder med långa perioder av torra samt stora regnmängder har inneburit utmaningar gällande tillgång på bete och foder för samtliga djurslag. Detta har satt landets hästhållare på hårda prov, med minskad tillgång och ökade kostnader. Coronapandemins restriktioner, anpassning av verksamheter och ekonomiska oro gav också effekter. I anslutning till pandemin följde direkt ett instabilt omvärldsläge med krig i Europa. Det vi ser nu, i form av inflation och fortsatt ökande kostnader på insatsvaror samt höjda räntor, påverkar hästverksamheter direkt i form av sämre lönsamhet och mindre marginaler. Kostnadsökningarna slår brett, på hästuppfödning, träningsverksamheter, elitsatsningar, barn- och ungdomsverksamhet, småföretag på landsbygden och andra verksamheter med små marginaler, till exempel ridskolor och travskolor, varierande föreningsverksamheter och hästunderstödda insatser. Osäkerheten, kombinerat med ökade priser, är inte gynnsamt för företags- och verksamhetsutveckling. Många hästverksamheter har kämpat ekonomiskt och är i dagsläget svagt rustade för ytterligare perioder av tuff ekonomi. Särskilt hästavel är en långsiktig verksamhet med planeringstid på minst 2 år, ofta längre än så, och därför starkt beroende av stabila förutsättningar. Det går fort att lägga ned en verksamhet som baseras på levande djur, men den tar lång tid att återuppbygga.

Hästnäringens välmående är tätt sammanlänkad med den allmänna konjunkturen. Den föreslagna skatthöjningen och minskad återbetalning till hästnäringen skulle få konsekvenser i en redan ansträngd näring. Runt varje häst finns en rad olika yrken och arbetstillfällen. Försämrad ekonomi och därmed efterfrågan kommer leda till färre företag och verksamheter, minskad sysselsättning och i förlängningen en direkt inverkan på rekreativsmöjligheter och människors välmående.

Stockholm 2023-12-08

Hästnäringens Nationella Stiftelse

Remy Nilson
Ordförande

Karolina Lagerlund
Vd